

विद्या भवन बालिका विद्यापीठ

शक्ति उत्थान आश्रम लखीसराय

विषय संस्कृत दिनांक 08-07-2021

वर्ग अष्टम शिक्षक -राजेश कुमार पाण्डेय

एन० सी० ई० आर० टी० पर आधारित

सप्तमः पाठः

अभ्यासाः (Exercises)

1. प्रदत्तविकल्पेभ्यः उचितम् उत्तरं चिनुत—
दिए गए विकल्पों से उचित उत्तर चुनिए—
Choose the correct answer from the given options.

(i) दूतरूपेण कः आगतः?	(क) कंसः	☐	(ख) अर्जुनः	☐	(ग) केशवः	☐
(ii) पाठे 'गान्धारीपुत्र' इति सम्बोधनं कस्मै प्रयुक्तम्?	(क) दुर्योधनाय	☐	(ख) श्रीकृष्णाय	☐	(ग) कर्णाय	☐
(iii) पाण्डवाः किं याचन्ते स्म?	(क) दयाम्	☐	(ख) राज्यम्	☐	(ग) दानम्	☐
(iv) पाण्डवाः केषाम् आत्मजाः आसन्?	(क) मानवानाम्	☐	(ख) दनुजानाम्	☐	(ग) देवानाम्	☐
(v) कैः सह सम्बन्धः श्रेयान्?	(क) देवताभिः	☐	(ख) पितृभिः	☐	(ग) बन्धुभिः	☐

2. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए-

Answer in a complete sentence.

- (i) द्वारपालः आगत्य किम् उद्घोषयति? .....
- (ii) दुर्योधनः सभास्थितजनान् सावधानं कुर्वन् किं कथयति? .....
- (iii) राज्यं कथम् उपभुज्यते? .....
- (iv) वासुदेवः अन्ते किं परामर्शं ददाति? .....
- (v) वासुदेवः पाण्डवानां किं सन्देशम् आनयत्? .....

3. रेखाङ्कितपदानि आधृत्य उचितं विकल्पं चित्वा प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

रेखांकित पदों के आधार पर उचित विकल्प चुनकर प्रश्न-निर्माण कीजिए-

Choose the correct option on the basis of the underlined words and frame the questions.

- (i) दुर्योधनः आसनात् स्वलति।
 (क) कस्मात् (ख) काभ्याम् (ग) केभ्यः (घ) कस्याः
- (ii) भ्रातृषु स्नेहः कर्तव्यः।
 (क) कस्मिन् (ख) कयोः (ग) कस्याम् (घ) केषु
- (iii) स्वराज्यस्य तृणमपि न दास्यामि।
 (क) कस्याः (ख) कस्य (ग) कयोः (घ) केषाम्
- (iv) पाण्डवानां शिविरात् दूतः आगतः।
 (क) कस्य (ख) कयोः (ग) केषाम् (घ) कासाम्
- (v) लोके राज्यं न तु याच्यते न तु दीनाय दीयते!
 (क) के (ख) कुत्र (ग) कस्मिन् (घ) कौ

4. अधोलिखितवाक्यानि मञ्जूषायाः उचितैः अव्ययैः पूरयत-

नीचे लिखे वाक्यों को मञ्जूषा के उचित अव्ययों के द्वारा पूरा कीजिए-

Complete the following sentences with the appropriate words given in the box.

मञ्जूषा-

बहिः,

नूनम्,

एव,

अपि,

विना

- (i) विद्यां ..... जीवनं व्यर्थम्।
- (ii) अद्य सायंकाले अहम् ..... भ्रमणाय गमिष्यामि।
- (iii) ..... ते एव धन्याः भवन्ति ये परोपकारं कुर्वन्ति।
- (iv) गृहात् ..... उपवनम् अस्ति।
- (v) मुनयः आश्रमेषु ..... अवसन्।

पृष्ठ 38 के प्रश्न 3 का उत्तर

आयुर्वेद में।

